

ორმხრივი ხელშეკრულებების ბაზრის წესები

თავი I ზოგადი დებულებები

მუხლი 1. ორმხრივი ხელშეკრულებების ბაზრის მარეგულირებელი კანონმდებლობა

ორმხრივი ხელშეკრულებების ბაზარზე ვაჭრობა რეგულირდება „ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების შესახებ“ საქართველოს კანონით, საქართველოს მთავრობის 2020 წლის 16 აპრილის №246 დადგენილებით დამტკიცებული „ელექტროენერგიის ბაზრის მოდელის კონცეფციით“, ამ წესებითა და საქართველოს სხვა საკანონმდებლო და კანონქვემდებარე ნორმატიული აქტებით.

მუხლი 2. მიზანი და მოქმედების სფერო

1. ამ წესების მიზანია:

- ა) ორმხრივი ხელშეკრულებების ბაზრის ეფექტიანი ფუნქციონირებისა და ამ ბაზარზე კონკურენციის ხელშეწყობა;
- ბ) ორმხრივი ხელშეკრულების მხარეების უფლებებისა და მოვალეობების განსაზღვრა;
- გ) ორმხრივი ხელშეკრულებების პლატფორმაზე ელექტროენერგიის ფასის გამჭვირვალობის უზრუნველყოფა;
- დ) ორმხრივი ხელშეკრულებების პლატფორმის განვითარების ხელშეწყობა;
- ე) ორმხრივი ხელშეკრულებების პლატფორმის ადმინისტრატორის ვალდებულებების განსაზღვრა და მათი შესრულების უზრუნველყოფა.

2. ეს წესები ვრცელდება ორმხრივი ხელშეკრულებების ბაზარზე ელექტროენერგიით ვაჭრობაზე.

მუხლი 3. ტერმინთა განმარტება

ამ წესებში გამოყენებულ ტერმინებს აქვს იგივე მნიშვნელობა, რაც „ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების შესახებ“ საქართველოს კანონში. სხვა ტერმინებს, ამ წესების მიზნებისათვის, აქვს შემდეგი მნიშვნელობა:

- ა) განაცხადი - მონაწილის მიერ ორმხრივი ხელშეკრულებების პლატფორმაზე განთავსებული წინადადება, რომელიც გამოხატავს მზადყოფნას ელექტროენერგიის ყიდვაზე ან გაყიდვაზე;
- ბ) ვაჭრობა - ორმხრივი ხელშეკრულებების ბაზარზე ელექტროენერგიის ყიდვა-გაყიდვა;
- გ) მონაწილე - პირი, რომელიც ელექტროენერგიას ყიდის ან ყიდულობს ორმხრივი ხელშეკრულებების ბაზარზე;
- დ) მხარე - ორმხრივი ხელშეკრულების მხარე;
- ე) ორმხრივი ხელშეკრულება - ელექტროენერგიის ყიდვა-გაყიდვის შესახებ მონაწილეებს შორის დადებული გარიგება, ფიზიკური მიწოდების პირობით;
- ვ) პირი - ფიზიკური ან/და იურიდიული პირი;
- ზ) ორმხრივი ხელშეკრულებების პლატფორმის ადმინისტრატორი - პირი, რომელიც ახორციელებს ორმხრივი ხელშეკრულებების პლატფორმის ადმინისტრირებას;

- თ) ორმხრივი ხელშეკრულებების პლატფორმის მონაწილე - ორმხრივი ხელშეკრულებების პლატფორმაზე რეგისტრირებული მონაწილე;
- ი) სავაჭრო წარმომადგენელი – ორმხრივი ხელშეკრულების პლატფორმაზე მონაწილის წარმომადგენელი, რომელიც პასუხისმგებელია ამ მონაწილის სახელით ორმხრივი ხელშეკრულებების პლატფორმაზე განაცხადების განთავსებაზე, ვაჭრობასთან დაკავშირებულ სხვა საკითხებზე და ორმხრივი ხელშეკრულებების პლატფორმის ადმინისტრატორთან ურთიერთობაზე;
- კ) ფიზიკური მიწოდება – ორმხრივი ხელშეკრულებით განსაზღვრული პერიოდი, როცა ხდება ელექტროენერგეტიკულ სისტემაში ორმხრივი ხელშეკრულებით გათვალისწინებული ელექტროენერგიის ფაქტობრივი მიღება და გაცემა.

მუხლი 4. ორმხრივი ხელშეკრულებების ბაზარზე ვაჭრობის წინაპირობა

ორმხრივი ხელშეკრულების ბაზრის მონაწილე შეიძლება იყოს დაბალანსების ჯგუფში, კომისიის მიერ 2020 წლის 11 აგვისტოს №46 დადგენილებით დამტკიცებული „ელექტროენერგიის საბალანსო და დამხმარე მომსახურებების ბაზრის წესების“ შესაბამისად გაწვევრიანებული ელექტროენერგეტიკული საწარმო ან მსხვილი მომხმარებელი.

მუხლი 5. ორმხრივი ხელშეკრულებების ბაზარზე მონაწილეობის პრინციპი

ორმხრივი ხელშეკრულებების ბაზარზე ვაჭრობისას მონაწილემ უნდა იხელმძღვანელოს კეთილსინდისიერი კომერციული ინტერესებით.

მუხლი 6. ორმხრივი ხელშეკრულებების ბაზარზე ვაჭრობის ორგანიზება

1. ორმხრივი ხელშეკრულებების ბაზარზე ვაჭრობისას გამოიყენება ორმხრივი ხელშეკრულება.
2. ორმხრივი ხელშეკრულებების ბაზარზე მონაწილეებს შორის ელექტროენერგიით ვაჭრობა შესაძლებელია განხორციელდეს:
 - ა) პირდაპირი მოლაპარაკების გზით;
 - ბ) შუამავლის (ბროკერის), მათ შორის, ორმხრივი ხელშეკრულების პლატფორმის მეშვეობით.

მუხლი 7. ორმხრივი ხელშეკრულების დადება

1. ორმხრივი ხელშეკრულება უნდა დაიდოს მატერიალური ან ელექტრონული ფორმით. ორმხრივი ხელშეკრულების ელექტრონული ფორმით დადებისას გამოიყენება „ელექტრონული დოკუმენტისა და ელექტრონული სანდო მომსახურების შესახებ“ საქართველოს კანონით დადგენილი წესები.
2. ორმხრივი ხელშეკრულებაში მოცემული უნდა იყოს ელექტროენერგიის ფიზიკური მიწოდების პერიოდი, ცენტრალური ევროპის (CET) დროით.
3. ელექტროენერგიის ყიდვა-გაყიდვის თაობაზე პირდაპირი მოლაპარაკების ან ორმხრივი ხელშეკრულების პლატფორმაზე განთავსებული განაცხადების დაწყვილების შედეგები უნდა დადასტურდეს მხარეების მიერ ორმხრივი ხელშეკრულების ხელმოწერით.
4. ორმხრივი ხელშეკრულება, სულ მცირე, უნდა არეგულირებდეს შემდეგ საკითხებს:
 - ა) ხელშეკრულების გაფორმების თარიღს, მოქმედების ვადას და შეწყვეტის პირობებს;
 - ბ) ელექტროენერგიის ოდენობასა და ფასს;
 - გ) მხარეთა უფლებებსა და ვალდებულებებს;
 - დ) მხარეთა შორის ანგარიშსწორების პირობებს;

ე) დავის გადაწყვეტის პრობებსა და მექანიზმებს.

თავი II

ორმხრივი ხელშეკრულებების პლატფორმის ადმინისტრატორი

მუხლი 8. ორმხრივი ხელშეკრულებების პლატფორმის ადმინისტრატორის საქმიანობის ზოგადი წესი

ორმხრივი ხელშეკრულებების პლატფორმის ადმინისტრატორი პლატფორმის ადმინისტრირებას ახორციელებს მოქმედი კანონმდებლობის, მათ შორის, ამ წესებით განსაზღვრული მოთხოვნების შესაბამისად.

მუხლი 9. ორმხრივი ხელშეკრულებების პლატფორმის ადმინისტრატორის ვალდებულებები და უფლებამოსილებები

1. ორმხრივი ხელშეკრულებების პლატფორმის ადმინისტრატორი ვალდებულია:

- ა) გააფორმოს ორმხრივი ხელშეკრულებების პლატფორმის მონაწილეობის მსურველთან ორმხრივი ხელშეკრულებების პლატფორმის მომსახურების ხელშეკრულება და აწარმოოს აღნიშნული ხელშეკრულებების რეესტრი;
- ბ) დაარეგისტრიროს ორმხრივი ხელშეკრულებების პლატფორმის მონაწილეობის მსურველი ორმხრივი ხელშეკრულებების პლატფორმაზე და აწარმოოს ორმხრივი ხელშეკრულებების პლატფორმის მონაწილეთა რეესტრი;
- გ) აღრიცხოს ორმხრივი ხელშეკრულებების პლატფორმაზე განთავსებული განაცხადები ორმხრივი ხელშეკრულებების პლატფორმის თითოეული მონაწილისა და პროდუქტის მიხედვით;
- დ) აღრიცხოს ორმხრივი ხელშეკრულებების პლატფორმაზე დაწყვილებული განაცხადები ორმხრივი ხელშეკრულებების პლატფორმის თითოეული მონაწილისა და პროდუქტის მიხედვით;
- ე) შეინახოს ამ მუხლის „ა“-„დ“ ქვეპუნქტებით განსაზღვრული მონაცემები ელექტრონულად, სულ მცირე, 5 წლის ვადით;
- ვ) დააკვირდეს ორმხრივი ხელშეკრულების პლატფორმაზე მონაწილეთა ქცევას;
- ზ) აცნობოს კომისიას ორმხრივი ხელშეკრულებების პლატფორმის მონაწილის მიერ კონკურენციის სავარაუდო შეზღუდვის ან კომისიის 2021 წლის 30 მარტის №7 დადგენილებით დამტკიცებული „ენერგეტიკული ბაზრის მონიტორინგის წესების“ სხვა სავარაუდო დარღვევის შესახებ;
- თ) შეიმუშავოს, საკუთარ ვებგვერდზე განათავსოს და კომისიას წარუდგინოს ქვემოთ მოცემული დოკუმენტები და მათში განხორციელებული ცვლილებები:
 - თ.ა) ორმხრივი ხელშეკრულებების პლატფორმაზე მონაწილედ რეგისტრაციის შესახებ განაცხადების ფორმა;
 - თ.ბ) ორმხრივი ხელშეკრულებების პლატფორმის გზამკვლევი;
 - თ.გ) ორმხრივი ხელშეკრულებების პლატფორმაზე ვაჭრობის წესები, რომელიც, სულ მცირე, უნდა არეგულირებდეს:
 - თ.გ.ა) ორმხრივი ხელშეკრულებების პლატფორმაზე მონაწილედ რეგისტრაციის პრობებს;
 - თ.გ.ბ) ორმხრივი ხელშეკრულებების პლატფორმაზე მონაწილეობის შეჩერების და შეწყვეტის საფუძვლებს;
 - თ.გ.გ) ორმხრივი ხელშეკრულებების პლატფორმაზე ვაჭრობისთვის გამოყენებული პროდუქტების მახასიათებლების დეტალურ აღწერას;

თ.გ.დ) ორმხრივი ხელშეკრულებების პლატფორმაზე შესაბამისი პროდუქტით ვაჭრობის გახსნის და დახურვის თარიღებს;

თ.გ.ე) ორმხრივი ხელშეკრულებების პლატფორმაზე განაცხადის განთავსების, რედაქტირებისა და გაუქმების პირობებს;

თ.გ.ვ) ორმხრივი ხელშეკრულებების პლატფორმაზე დაწყვილებული განაცხადების გაუქმების საფუძვლებს;

თ.გ.ზ) ვაჭრობის შეჩერების საფუძვლებს;

თ.გ.თ) ორმხრივი ხელშეკრულებების პლატფორმის მომსახურების საფასურს და მისი გადახდის წესს;

თ.გ.ი) ორმხრივი ხელშეკრულებების პლატფორმის მონაწილეებთან ინფორმაციის გაცვლის პირობებს;

თ.გ.კ) ორმხრივი ხელშეკრულებების პლატფორმაზე განაცხადების დაწყვილებისა და ფასის განსაზღვრის წესს.

ი) დაიცვას ორმხრივი ხელშეკრულებების პლატფორმის მონაწილის კონფიდენციალური ინფორმაცია;

კ) მიაწოდოს კომისიას კონფიდენციალური ინფორმაცია, მოთხოვნის შემთხვევაში;

ლ) განახორციელოს კომისიასთან ანგარიშგება, კომისიის 2021 წლის 30 მარტის №7 დადგენილებით დამტკიცებული „ანგარიშგების წესების“ შესაბამისად.

2. ორმხრივი ხელშეკრულებების პლატფორმის ადმინისტრატორი უფლებამოსილია, გამოითხოვოს ორმხრივი ხელშეკრულებების პლატფორმაზე განთავსებული განაცხადის შესახებ ის ინფორმაცია, რომელიც საჭიროა ორმხრივი ხელშეკრულებების პლატფორმის მონაწილეთა ქცევაზე დაკვირვების ფუნქციის შესასრულებლად, მათ შორის, ამ წესების მოთხოვნათა დარღვევის გამოსავლენად.

3. ორმხრივი ხელშეკრულების პლატფორმის ადმინისტრატორს არ აქვს უფლება, იმავდროულად განახორციელოს სხვა ელექტრონერგეტიკული საქმიანობა, გარდა ელექტროენერგიის ბაზრის ოპერირებისა.

მუხლი 10. ორმხრივი ხელშეკრულებების პლატფორმის მონაწილეთა რეესტრი

1. ორმხრივი ხელშეკრულებების პლატფორმის მონაწილეთა რეესტრი უნდა შეიცავდეს შემდეგ ინფორმაციას:

ა) ორმხრივი ხელშეკრულებების პლატფორმის მონაწილის სრული სახელწოდება/სახელი და საიდენტიფიკაციო ნომერი;

ბ) ორმხრივი ხელშეკრულებების პლატფორმის მონაწილის სავაჭრო წარმომადგენელი (ფიზიკური პირის სახელი, გვარი და პირადი ნომერი/პასპორტის ნომერი), წარმომადგენლობის დამადასტურებელი დოკუმენტი და საკონტაქტო მონაცემები (ელექტრონული ფოსტის მისამართი და ტელეფონის ნომერი);

გ) ორმხრივი ხელშეკრულებების პლატფორმის მონაწილის რეგისტრაციის თარიღი;

დ) ორმხრივი ხელშეკრულებების პლატფორმაზე მონაწილეობის შეჩერების/შეწყვეტის შესახებ ინფორმაცია, ასეთის არსებობის შემთხვევაში.

2. ამ მუხლის პირველი პუნქტის „ა“ და „ბ“ ქვეპუნქტებით გათვალისწინებული მონაცემების ცვლილების შესახებ ორმხრივი ხელშეკრულებების პლატფორმის მონაწილემ ორმხრივი ხელშეკრულებების პლატფორმის ადმინისტრატორს უნდა აცნობოს დაუყოვნებლივ. ორმხრივი ხელშეკრულებების პლატფორმის ადმინისტრატორი შესაბამის ცვლილებას მონაწილეთა რეესტრში ასახავს მომდევნო სამუშაო დღის ბოლომდე.

3. ამ მუხლის პირველი პუნქტის „გ“ და „დ“ ქვეპუნქტებით გათვალისწინებული მონაცემების ცვლილებას ორმხრივი ხელშეკრულებების პლატფორმის ადმინისტრატორი ორმხრივი ხელშეკრულებების პლატფორმის მონაწილეთა რეესტრში ასახავს დაუყოვნებლივ.

თავი III

ორმხრივი ხელშეკრულებების პლატფორმაზე ვაჭრობა

მუხლი 11. ორმხრივი ხელშეკრულებების პლატფორმაზე ვაჭრობის ზოგადი პრინციპები

1. ინფორმაცია ორმხრივი ხელშეკრულებების პლატფორმაზე ვაჭრობის ჯამური შედეგების შესახებ ხელმისაწვდომი უნდა იყოს ორმხრივი ხელშეკრულებების პლატფორმის ადმინისტრატორის ვებგვერდზე, პლატფორმაზე ვაჭრობის წესების შესაბამისად.
2. ორმხრივი ხელშეკრულებების პლატფორმაზე განაცხადის განთავსებით, ორმხრივი ხელშეკრულებების პლატფორმის მონაწილეები გამოხატავენ მისი შესრულების მზადყოფნას.
3. ორმხრივი ხელშეკრულებების პლატფორმაზე განთავსებული განაცხადი უნდა ასახავდეს ორმხრივი ხელშეკრულებების პლატფორმის შესაბამისი მონაწილის მიერ ელექტრონული ყიდვის/გაყიდვის ნამდვილ ინტერესს და უნდა იყოს ეკონომიკურად სათანადოდ დასაბუთებული.

მუხლი 12. კონფიდენციალური ინფორმაციის დაცვა

1. ორმხრივი ხელშეკრულებების პლატფორმის ადმინისტრატორი ვალდებულია, დაიცვას კონფიდენციალური ინფორმაცია, რაც არის ნებისმიერი ინფორმაცია, რომლის გამჟღავნებამ შესაძლოა ზიანი მიაყენოს ორმხრივი ხელშეკრულებების პლატფორმის მონაწილის კონკურენტუნარიანობას.
2. განაცხადები და ინფორმაცია ორმხრივი ხელშეკრულებების პლატფორმის მონაწილის დაწყვილებული განაცხადების შესახებ წარმოადგენს კონფიდენციალურ ინფორმაციას და ხელმისაწვდომია მხოლოდ ორმხრივი ხელშეკრულებების პლატფორმის ადმინისტრატორის, კომისიისა და მისი განმათავსებელი ორმხრივი ხელშეკრულებების პლატფორმის მონაწილისათვის.
3. ამ მუხლის მე-2 პუნქტით გათვალისწინებული ინფორმაცია ორმხრივი ხელშეკრულებების პლატფორმის ადმინისტრატორის მიერ ინახება 3 წლის ვადით.
4. კონფიდენციალურ ინფორმაციას არ წარმოადგენს ორმხრივი ხელშეკრულებების პლატფორმაზე ვაჭრობის ჯამური შედეგები და სხვა ინფორმაცია, რომელიც არ იძლევა ორმხრივი ხელშეკრულებების პლატფორმის მონაწილის იდენტიფიცირების საშუალებას.
5. ორმხრივი ხელშეკრულებების პლატფორმის მონაწილის სავაჭრო წარმომადგენლის შესახებ ინფორმაცია შეიძლება გასაჯაროვდეს მხოლოდ ამ მონაწილისა და თავად წარმომადგენლის თანხმობით.

თავი IV

ინფორმაციის მიწოდება

მუხლი 13. ინფორმაციის მიწოდება საბალანსო და დამხმარე მომსახურებების ბაზრის ოპერატორის, კომისიისა და ორმხრივი ხელშეკრულებების პლატფორმის ადმინისტრატორისთვის

1. ორმხრივი ხელშეკრულების მხარეების დაბალანსებაზე პასუხისმგებელი პირები ორმხრივი ხელშეკრულებების შესაბამის ნომინაციებს, „ელექტროენერგიის საბალანსო

და დამხმარე მომსახურებების ბაზრის წესების“ შესაბამისად, ფიზიკური მიწოდების დღის დადგომამდე 2 კალენდარული დღით ადრე, წარუდგენენ საბალანსო და დამხმარე მომსახურებების ბაზრის ოპერატორს.

2. ორმხრივი ხელშეკრულებების ბაზრის მონაწილეები ვალდებული არიან, დადებული ორმხრივი ხელშეკრულებების შესახებ ინფორმაცია მიაწოდონ კომისიას, კომისიის 2021 წლის 30 მარტის №7 დადგენილებით დამტკიცებული „ანგარიშგების წესების“ შესაბამისად.
3. ორმხრივი ხელშეკრულებების პლატფორმის მონაწილე ვალდებულია, მოთხოვნის შემთხვევაში, ორმხრივი ხელშეკრულებების პლატფორმის ადმინისტრატორს მიაწოდოს მის ხელთ არსებული ყველა ის ინფორმაცია, რომელიც საჭიროა ორმხრივი ხელშეკრულებების პლატფორმის ადმინისტრატორის მიერ ორმხრივი ხელშეკრულებების პლატფორმის მონაწილეთა ქცევაზე დაკვირვების ფუნქციის შესასრულებლად, მათ შორის, ამ წესების მოთხოვნათა დარღვევის გამოსავლენად.“.